

El Sector TIC a l'Economia Solidaria

Informe Pam a Pam 2018

index

index

Index.....	2
Marc Teoric.....	2
L'Economia Social i Solidària.....	2
Pam a Pam.....	4
Diagnosi.....	9
Metodologia de l'estudi.....	9
Mapatge Pam a Pam a entitats TIC.....	10
Composició de les entitats.....	18
Compliment dels criteris d'ESS.....	19
Us de les TIC a l'ESS.....	24
Metodologia.....	24
Resultats.....	24

Marc Teoric

L'Economia Social i Solidària

L'Economia Social i Solidària (ESS) és el conjunt d'iniciatives socioeconòmiques de tota mena, formals o informals, individuals o collectives, que **prioritzen la satisfacció de les necessitats dels seus membres i/o d'altres persones per sobre del lucre**; quan són collectives, la propietat també ho és i la gestió és democràtica; actuen orientades per valors com l'equitat, la solidaritat, la sostenibilitat, la participació, la inclusió i el compromís amb la comunitat, i són independents respecte als poders públics (Jordi Garcia).

La idea darrera l'ESS és promocionar una transformació socioeconòmica proposant un model econòmic anticapitalista, concretament, posant l'activitat econòmica al servei de les necessitats de la societat i de les persones que la integren i no a la inversa. En aquest sentit, s'ha de contemplar una **triple sostenibilitat** de l'activitat econòmica.

D'una banda, sota una mirada feminista de l'economia, aquesta ha de vetllar per **posar la vida en el centre** i permetre que l'activitat econòmica d'una entitat doni resposta a les necessitats de les persones que la integren. Això passa per apoderar-les i construir relacions horitzontals entre totes elles i també per vetllar pel seu benestar personal. A la vegada s'han de revaloritzar les tasques reproductives i de cures, sovint invisibilitzades i feminitzades, però imprescindibles en qualsevol projecte econòmic.

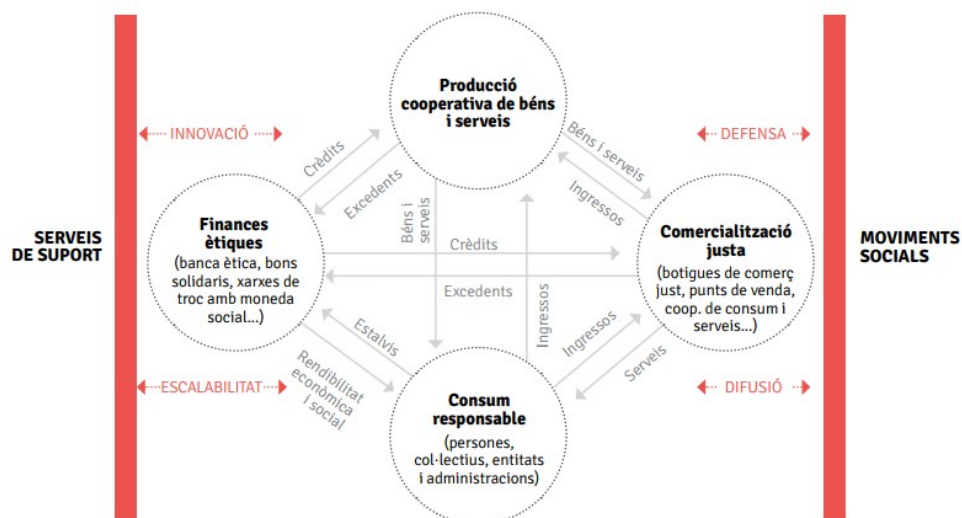

Figura 1: Diagrama del Mercat Social amb nodes i flux. Jordi Garcia, 2002.

En segon lloc, donat que l'activitat econòmica té lloc dintre de la societat i es beneficia de les estructures (i infraestructures) d'aquesta, ha d'establir un vincle de **corresponsabilitat social** i jugar un paper proactiu en la palliació de les desigualtats presents en aquesta. Aquesta relació amb l'entorn social també passa per canviar les lògiques de competència del mercat capitalista per les d'**intercooperació**, amb l'objectiu de **generar un mercat social**. Així mateix, les entitats d'ESS no buscaran el lucre en si mateix sinó com una forma de ser sostenibles i no aspiraran a créixer indefinidament sinó a arrelar en el territori, ser replicables allà on puguin ser útils i treballar en col·laboració amb altres entitats del mateix sector o de sectors complementaris al seu.

Finalment, s'ha de comprendre que l'activitat econòmica es desenvolupa en un planeta amb una capacitat limitada de recursos sense els qual és impossible la vida. És per això que les entitats d'ESS han de vetllar per **minimitzar la seva petjada ecològica**.

L'ESS no es restringeix a les relacions laborals sinó que integra també tota la dimensió de l'economia comunitària. És a dir, més enllà de les empreses, també es considera part de l'ESS experiències com les cooperatives de consum, les cooperatives d'habitatge, els espais de criança autogestionats, els bancs dels temps o els horts comunitaris.

Per dimensionar l'estat de l'ESS a Catalunya podem mirar les xifres que aboca l'informe del [Mercat Social 2017](#): 6100 llocs de feina, 194.000 persones implicades i genera ingressos de 213 milions d'euros.

Moltes d'aquestes iniciatives formen part de la Xarxa d'Economia Solidària (XES), l'objectiu de la qual és promocionar l'ESS al territori afavorint la creació de Mercat Social al mateix temps que es treballa per fer incidència sociopolítica.

Pam a Pam

Pam a Pam (www.pamapam.org), impulsat per la XES (Xarxa d'Economia Solidària) i SETEM Catalunya, és el mapa col·laboratiu de l'Economia Social i Solidària a Catalunya. És una eina col·lectiva que contribueix a la transformació social per superar la lògica capitalista i enfortir el moviment de l'economia solidària. A més, construeix un espai de referència en la visibilitat, delimitació i articulació de l'economia solidària i esdevé una comunitat d'aprenentatge col·lectiu a través de l'activisme, la formació i la pràctica del consum responsable. En aquest sentit, Pam a Pam permet:

- **Visibilitzar** en un sol mapa totes les iniciatives de l'ESS, també les que corresponen a l'esfera de l'economia informal o no jurídicament reconeguda.
- Oferir **alternatives** a totes aquelles persones que volen fer un consum responsable
- **Connectar** les iniciatives amb consumidors i proveïdors conscients i responsables
- Recollir dades que permetin fer **diagnosi** de l'estat del mercat social a Catalunya o ter territori
- Assenyalar **reptes i oportunitats** de l'ESS per cercar estratègies col·lectives com a moviment.

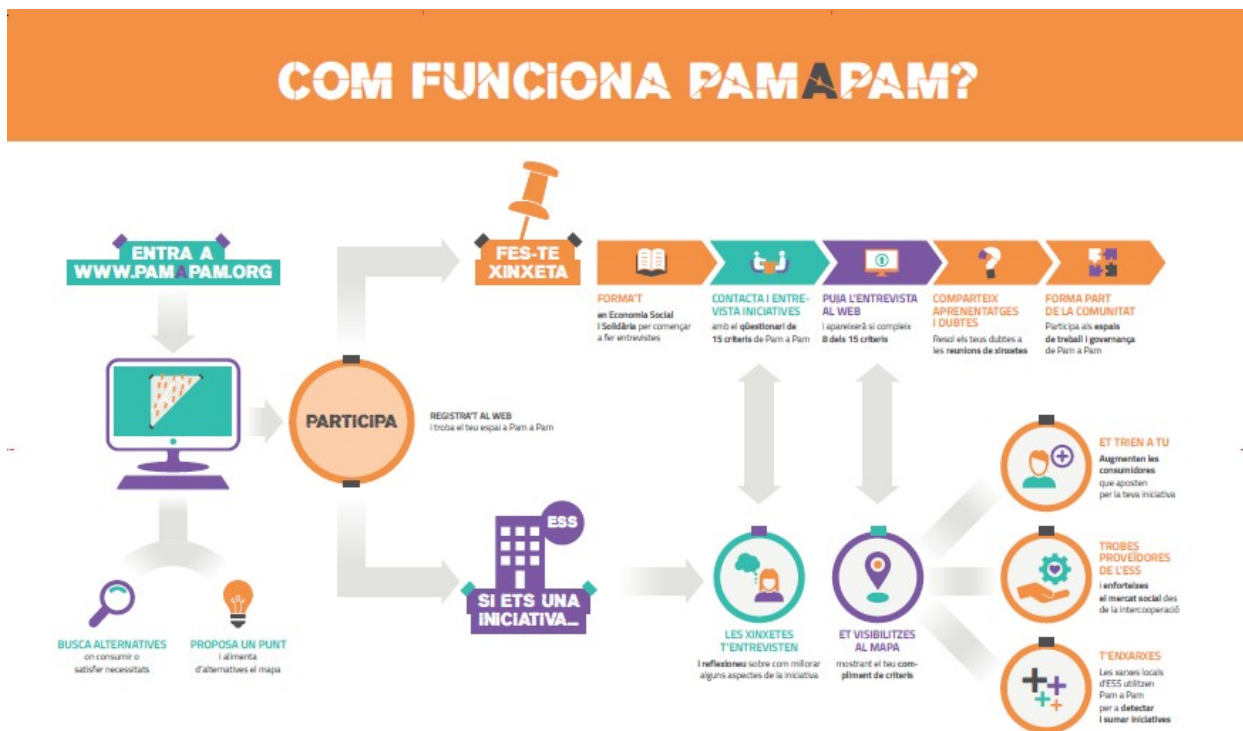

Figura 2: Infografia funcionament Pam a Pam

Tal i com es mostra a la figura 2, tot i que en aquest estudi ha calgut dissenyar un procés intensiu de contacte i entrevista a les iniciatives, Pam a Pam compta amb una comunitat de persones que recullen les propostes, les van a conèixer una a una i alimenten el mapa. Per tal d'establir un mètode d'avaluació que permeti consensuar quines entitats poden formar part de Pam a Pam, s'ha elaborat un qüestionari amb 15 criteris que concreten els principals aspectes a tenir en compte en la manera com treballem des de l'ESS. Cadascun d'aquests criteris contempla, alhora, una gradació de fins a 5 indicadors diferents, per a orientar a l'entrevistador en el sistema d'avaluació. D'aquesta manera es disposa de fins a 75 indicadors diferents per

a dur a terme l'anàlisi i detecció de pràctiques transformadores. Són aquests indicadors els que ens **permeten avaluar el compliment del criteri i**, en informes com aquest, ens permeten analitzar amb detall les bones pràctiques de l'ESS.

Figura 3: Criteris de delimitació de l'ESS; Pam a Pam.

En el procés s'analitzen iniciatives que es classificaran en un dels 15 sectors delimitats per Pam a Pam i se'ls entrevista amb el qüestionari:

Figura 4: Categorització de sectors econòmics. Pam a Pam.

És a través d'aquest qüestionari que la comunitat Pam a Pam pot conèixer en profunditat com funciona cada iniciativa i la pròpia entitat pot fer una autoavaluació. Tenint en compte la triple sostenibilitat a la que es feia esment en l'apartat anterior, els criteris de Pam a Pam estan dividits en tres blocs: Organització Interna, Impacte Social i Impacte ambiental. A continuació detallem què tenim en compte en cadascun d'ells:

Organització interna

1. DEMOCRÀCIA INTERNA: Valorem que les iniciatives d'ESS prenguin mesures per promoure una participació activa i igualitària de totes les persones membres de la iniciativa a la presa de decisions d'aquesta. Més enllà que hi hagi espais de reunió o assemblea, valorem que treballin aspectes com les

diferències de rang i de privilegi que hi ha entre les diferents participants a la iniciativa i de quina manera això impacta en la desigual participació que hi pugui haver en la presa de decisions.

2. DESENVOLUPAMENT PERSONAL: Valorem que l'ESS contempli les necessitats generals de les persones que en formen part i intenti donar una resposta des de l'àmbit laboral, de participació i de les cures. Valorem les cures cap a les persones que treballen o participen a la iniciativa, així com els mecanismes que permeten conciliar la vida personal amb la feina o de quina manera es tracten les emocions. Considerem transformadora la corresponsabilitat: la capacitat, empatia i voluntat d'assumir col·lectivament, amb el consegüent impacte econòmic per a la iniciativa, les necessitats individuals.

3. PERSPECTIVA FEMINISTA: Entenem el gènere com la construcció social de rols i comportaments. Tenint en compte que vivim en una societat patriarcal, si no incorporem una mirada feminista reproduïrem els rols de gènere que generen asimetries entre homes i dones. Per això, valorem si les entitats tenen en compte aquestes desigualtats, si hi han reflexionat i si prenen mesures per fer-hi front promovent la participació, l'apoderament i el protagonisme de les dones.

4. CONDICIONS DE TREBALL: Les apostes actuals de l'economia cooperativa i solidària han de poder generar, alhora, condicions de treball dignes i evitar el desequilibri en la categorització del treball (forquilles salarials). Considerem condicions laborals dignes aquells contractes que són estables, amb jornades laborals coherents amb el volum de tasques i que ofereixen un salari superior al recollit al conveni de referència. En el cas de les cooperatives de treball, a més, considerem estable ser soci/a de la cooperativa o establir un temps per entrar a formar part de la cooperativa.

Impacte social

5. PROVEÏDORS: Valorem la proximitat, el respecte als drets laborals (comerç i comercialització justa) i la no presència d'intermediaris en els proveïdors tant d'allò que comercialitza la iniciativa, com de tots aquells béns o serveis que necessita comprar o contractar per al seu funcionament.

6. INTERCOOPERACIÓ: Valorem que es prioritzi treballar amb altres iniciatives d'ESS, potenciant la construcció de mercat social: s'estableix un circuit econòmic i de satisfacció de necessitats on tots els àmbits (producció, distribució, consum, finançament) actuen sota principis de l'ESS.

7. LLICÈNCIES LLIURES: Considerem transformador i amb un impacte social positiu la elaboració o ús de continguts (programari) i béns culturals (gràfic, audiovisual, musical,...) sota llicències lliures i obertes.

8. TRANSPARÈNCIA: Valorem que l'ESS trenqui amb l'opacitat del sistema capitalista, en el qual s'oculta informació sobre la procedència i procés de producció dels productes i/o serveis que s'ofereixen, així com dels comptes i del funcionament de la iniciativa. La transparència és un mecanisme que construeix confiança alhora que visibilitza bones pràctiques i ofereix informació que facilita el consum crític i la presa de decisions.

9. FINANCES TRANSFORMADORES: Considerem imprescindible que les iniciatives de l'ESS no alimentin la banca capitalista convencional i les seves pràctiques. És per això que valorem l'ús de finances ètiques, tant en l'estalvi, el préstec com en l'operativa de la iniciativa. A part de banca ètica i cooperatives de finances ètiques, incloem en els sistemes de gestió financera de les entitats l'intercanvi, els grups d'autofinançament, el micromecenatge, la moneda social, i les asseguradores ètiques.

10. COHESIÓ SOCIAL: Considerem que l'ESS ha de ser un espai inclusiu, que superi les exclusions i discriminacions que es donen en el sistema capitalista per motius de raça, d'ètnia, de cultura, d'orientació afectivo-sexual, diversitat funcional, de gènere, etc. I que, per tant, ha de vetllar per fer visibles les dinàmiques que exclouen de l'esfera pública i del mercat de treball a determinades persones i treballar per revertir-les.

11. TRANSFORMACIÓ SOCIAL: Considerem que l'ESS ha de mantenir una mirada anticapitalista, tenint en compte i contribuint a erradicar les injustícies inherents al sistema capitalista, a la vegada que treballa per la construcció d'alternatives postcapitalistes. Sabem la capacitat del sistema capitalista per cooptar i apropiat-se dels discursos contrahegemònics i adaptar-los als seus interessos, per això creiem que només la consciència anticapitalista farà que l'ESS no sigui absorbida pel sistema socioeconòmic dominant.

12. ARRELAMENT TERRITORIAL: Entenem l'arrelament territorial l'adequació de les iniciatives a les realitats dels territoris i a la contribució que aquestes fan al seu entorn més proper. Aquesta visió es fa també des de la òptica de les economies comunitàries. A cada iniciativa el concepte territori pot variar depenent de l'escala a la que dóna serveis.

Impacte ambiental

13. SOSTENIBILITAT AMBIENTAL: Valorem la consciència i aposta per l'ecologia de la iniciativa pel que fa a la producció, comercialització i mobilitat. Vivim en un sistema capitalista que aposta pel creixement il·limitat a costa de la destrucció del territori i el medi ambient, per això considerem que l'ESS ha d'incorporar la preocupació per minimitzar l'impacte ecològic que genera la seva activitat econòmica.

14. GESTIÓ DE RESIDUS: Valorem que les iniciatives d'ESS han de tenir en compte la capacitat dels ecosistemes de regenerar i absorbir els recursos i residus que es generen. Si no, estem contribuint a generar desequilibris greus als ecosistemes i, per tant, a la nostra capacitat present i futura de satisfer necessitats.

15. CONSUM ENERGÈTIC: El creixement capitalista se sosté, principalment, en l'extracció i combustió de recursos fòssils (petroli, gas, urani i carbó), que permeten l'obtenció del que fins fa poc era energia barata i abundant. Aquest mètode de producció s'ha demostrat insostenible i generador de forts impactes, tant al medi com a les persones. L'ESS ha de superar aquest model energètic i apostar per la reducció del consum energètic en la seva activitat, l'ús d'energies renovables i caminar cap a una sobirania energètica.

Puntuació dels criteris

Una particularitat ben important

Diagnosi

Metodologia de l'estudi

En aquest estudi del sector TIC dintre de l'economia solidària analitzarem dues fonts d'informació. D'una banda, seguint la metodologia Pam a Pam, s'han mapat 15 entitats que treballen en el sector TIC i que estan vinculades i treballen sota els valors de l'ESS. La metodologia Pam a Pam ens permetrà tenir dades agregades comuns com ara formes jurídiques o número de persones treballadors i també la puntuació en els criteris de Pam a Pam que ens permeten comprendre com de transformadores són les iniciatives entrevistades.

D'altra banda, i per complementar aquest enfoc, s'ha aprofundit en l'ús de les TIC que fan les entitats d'ESS d'altres sectors. Aquest anàlisi ens hauria de permetre comprendre quins reptes té l'ESS com a moviment per apropar les tecnologies lliures i obertes a les iniciatives i a la vegada detectar quines són les necessitats tecnològiques que encara no estan cobertes i que poden ser un repte estratègic per al sector TIC.

Mapatge Pam a Pam a entitats TIC

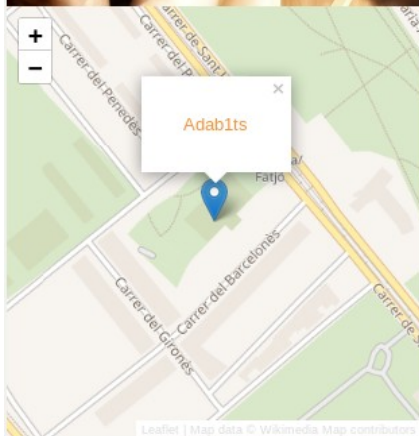
A continuació trobareu un llistat de les 15 entitats entrevistades i els detalls més bàsics que es poden consultar també a la web del projecte Pam a Pam.

Com es podrà observar en les fitxes, l'àmbit d'actuació d'aquestes iniciatives, tot i compartir el paraigües del sector TIC, abarca diversos camps:

Subsector	#Iniciatives
Desenvolupament de web i programari	7
Educació i Recerca	2
Plataformes digitals	3
Serveis d'internet	1
Serveis de comunicació	1
Telecomunicacions	1
Total	15

Gairebé la meitat de les iniciatives ofereixen serveis de desenvolupament web i programari divers però també trobarem projectes educatius i de sensibilització i serveis més relacionats amb la infraestructura tecnològica.

Adab1ts

Adab1ts

- Desenvolupament de web i programari
- Serveis de comunicació
- Desenvolupament de web i programari

És una agència cooperativa de disseny web i desenvolupament de software al servei de la transformació social. Ofereix desenvolupament àgil, escalable i adaptat als canvis d'aplicacions, webs i botigues online amb Angular, NativeScript, Ruby on Rails i Jekyll, entre d'altres. Volen facilitar a les organitzacions la incorporació de la innovació tecnològica per ajudar-les a superar l'esclatxa digital i a desenvolupar els seus projectes transformadors. Amb la seva manera de fer aporten una dimensió pedagògica i amb perspectiva de gènere al sector tecnològic.

Plaça Can Suris, s/n, (CitiLab) 08940 Cornellà de Llobregat (Barcelona)

A convenir

info@adabits.org
<https://www.adabits.org/>

Xarxes

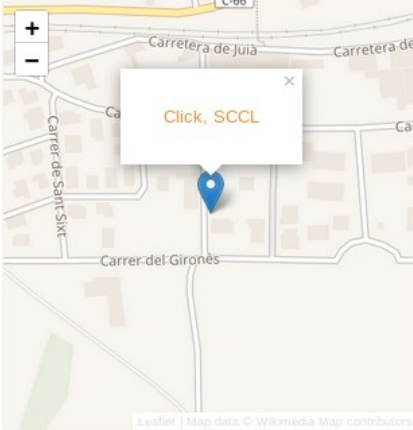
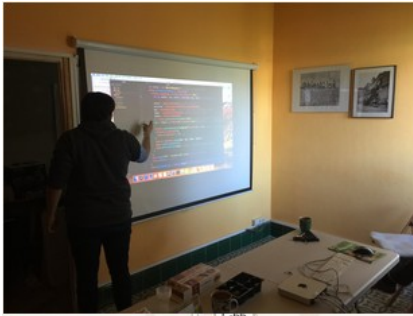

Críteris

Democràcia interna	● ● ●
Desenvolupament personal	● ● ●
Perspectiva feminista	● ● ● ● ●
Condicions laborals	● ● ●
Proveïdors	●
Intercooperació	● ● ●
Llicències lliures	● ● ● ● ● ● ●
Transparència	● ● ● ●
Finances transformadores	● ●
Cohesió social	● ●
Transformació social	● ● ● ●
Arrelament territorial	●
Sostenibilitat ambiental	
Gestió de residus	●
Consum energètic	●

Pam a Pam és el mapa col·laboratiu de l'Economia Solidària a Catalunya. Una eina per a la transformació social, on mostrem iniciatives que compleixen els criteris d'ESS per facilitar-te el consum responsable.

Click SCCL

Click, SCCL

- 🕒 Desenvolupament de web i programari
- 🕒 Desenvolupament de web i programari

És una cooperativa de treball que es dedica a fer aplicacions informàtiques adreçades al sector agrari, funciona des del 1996.

📍 Carrer Indústria, 7
Celrà
(Girona)

📅 De dilluns a divendres de 9:00 a 13:00 h i de 15:00 a 18:00 h.

☎ 677 577 964
✉ karles@hesperidies.cat
🌐 <http://www.coopdeclick.com/>

Xarxes

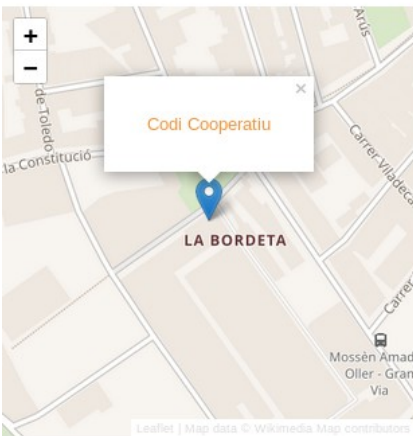
Criteris

🗣️ Democràcia interna	● ●
👤 Desenvolupament personal	● ●
♀️ Perspectiva feminista	
📄 Condicions laborals	● ● ●
⚙️ Proveïdors	●
🤝 Intercooperació	● ● ●
🕒 Llicències lliures	● ● ● ●
🔍 Transparència	● ●
📊 Finances transformadores	● ● ● ●
👥 Cohesió social	●
🔄 Transformació social	
📍 Arrelament territorial	● ● ● ●
🌿 Sostenibilitat ambiental	●
♻️ Gestió de residus	
🔋 Consum energètic	●

Pam a Pam és el mapa col·laboratiu de l'Economia Solidària a Catalunya. Una eina per a la transformació social, on mostrem iniciatives que compleixen els criteris d'ESS per facilitar-te el consum responsable.

Codi cooperatiu

codi coop

Codi Cooperatiu

- 🕒 Plataformes digitals
- 🕒 Desenvolupament de web i programari

Cooperativa que ofereix acompanyament tecnològic

📍 Carrer de la Constitució, 19-25
Barcelona
(Barcelona)

📅 Contactar per mail

☎
✉ hola@codi.coop
🌐 <https://codi.coop>

Xarxes

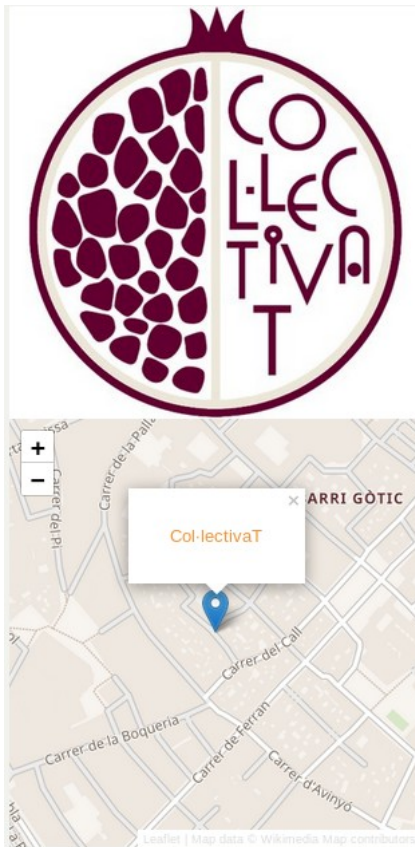

Criteris

🗣️ Democràcia interna	● ●
👤 Desenvolupament personal	● ●
♀️ Perspectiva feminista	●
📄 Condicions laborals	
⚙️ Proveïdors	●
🤝 Intercooperació	● ●
🕒 Llicències lliures	● ● ● ● ●
🔍 Transparència	● ● ● ● ●
📊 Finances transformadores	●
👥 Cohesió social	
🔄 Transformació social	● ●
📍 Arrelament territorial	● ● ● ●
🌿 Sostenibilitat ambiental	●
♻️ Gestió de residus	● ●
🔋 Consum energètic	

Pam a Pam és el mapa col·laboratiu de l'Economia Solidària a Catalunya. Una eina per a la transformació social, on mostrem iniciatives que compleixen els criteris d'ESS per facilitar-te el consum responsable.

Col·lectivaT

Col·lectivaT

- 🗣️ Serveis de comunicació
- 📰 Difusió i sensibilització
- 📖 Recerca i estudis
- 🏠 Consultories
- 🔄 Plataformes digitals

Cooperativa d'autoenfortiment en cultura i tecnologia vinculada a Turquia i el Kurdistan. Ofereixen serveis de traducció de textos i audiovisuals, assessoraments per recerques i investigacions i desenvolupen eines informàtiques pròpies per desenvolupar aquests serveis.

📍 L'Arc de Sant Ramon del Call, 6 el Barri Gòtic
Barcelona
(Barcelona)

📅 De dilluns a divendres de 10 a 17 h.

📞 info@collectivat.cat
🌐 <https://collectivat.cat>

Xarxes

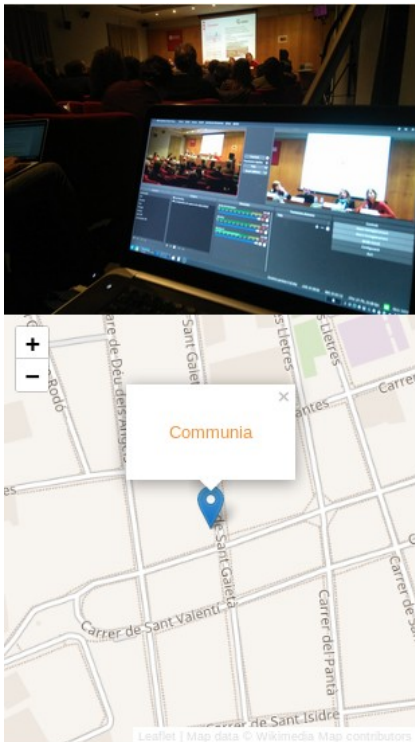

Criteris

🗣️ Democràcia interna	● ●
👤 Desenvolupament personal	● ● ● ●
👩 Perspectiva feminista	● ● ● ●
📄 Condicions laborals	● ●
⚙️ Proveïdors	
🤝 Intercooperació	●
🎯 Llicències lliures	● ● ● ● ● ●
🔍 Transparència	● ● ●
🏠 Finances transformadores	● ● ●
👥 Cohesió social	● ● ●
🔄 Transformació social	● ● ●
📍 Arrelament territorial	●
🌿 Sostenibilitat ambiental	
♻️ Gestió de residus	
🔌 Consum energètic	

Pam a Pam és el mapa col·laboratiu de l'Economia Solidària a Catalunya. Una eina per a la transformació social, on mostrem iniciatives que compleixen els criteris d'ESS per facilitar-te el consum responsable.

Communia

Communia

- 🔄 Plataformes digitals
- 🌐 Desenvolupament de web i programari

És una assessoria tecnològica i P2P que ofereix serveis de desenvolupament web, streaming, formació, sistemes, i estratègies P2P. És una plataforma formativa per fomentar l'autonomia tecnològica de tota la ciutadania i l'accés d'aquesta a les principals comunitats d'usuaris de la xarxa entorn el programari lliure. Promouen la formació i auto-formació en tecnologies lliures, la dotació d'infraestructures, el disseny de dispositius web per facilitar les activitats en xarxa de les diferents comunitats i la investigació i recerca en les pràctiques P2P, que vinculen les eines amb la construcció de processos de cooperació social.

📍 Carrer Sant Gaietà, 73
Terrassa
(Barcelona)

📅
📞
📧
🌐 <https://www.communia.org>

Xarxes

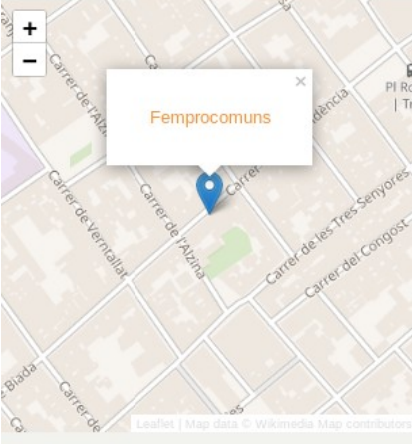

Criteris

🗣️ Democràcia interna	●
👤 Desenvolupament personal	● ●
👩 Perspectiva feminista	
📄 Condicions laborals	● ● ●
⚙️ Proveïdors	● ●
🤝 Intercooperació	●
🎯 Llicències lliures	● ● ● ● ● ●
🔍 Transparència	● ● ●
🏠 Finances transformadores	
👥 Cohesió social	
🔄 Transformació social	● ● ●
📍 Arrelament territorial	● ●
🌿 Sostenibilitat ambiental	
♻️ Gestió de residus	
🔌 Consum energètic	

Pam a Pam és el mapa col·laboratiu de l'Economia Solidària a Catalunya. Una eina per a la transformació social, on mostrem iniciatives que compleixen els criteris d'ESS per facilitar-te el consum responsable.

Coopdevs

Femprocomuns

Carrer Providencia, 42 la Vila de Gràcia
Barcelona
(Barcelona)

De 9 a 14 h

657911181
https://www.femprocomuns.cat/
http://femprocomuns.coop/

Xarxes

Twitter

Femprocomuns

- Plataformes digitals
- Desenvolupament de web i programari

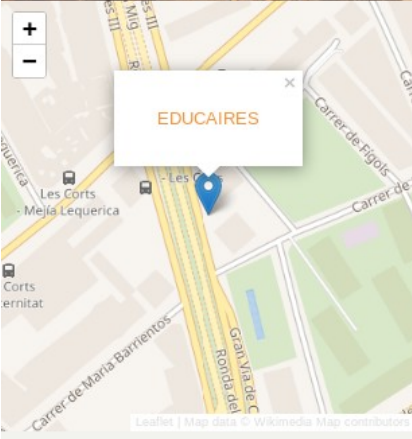
femProcomuns és una cooperativa creada l'any 2017 amb la voluntat de contribuir a la consolidació d'un ecosistema del procomú des de Catalunya, basat en els principis d'autogestió comunitària, la sostenibilitat ecològica, econòmica i humana, el coneixement compartit i la replicabilitat. És una cooperativa integral de consumidors i usuaris i treball associat, una eina social estratègica per cooperativitzar i fer viable l'activitat procomuna.

Criteris

Democràcia interna	● ●
Desenvolupament personal	
Perspectiva feminista	●
Condicions laborals	●
Proveïdors	● ●
Intercooperació	● ● ● ●
Llicències lliures	● ● ● ● ● ●
Transparència	●
Finances transformadores	●
Cohesió social	●
Transformació social	● ● ● ● ●
Arrelament territorial	
Sostenibilitat ambiental	● ●
Gestió de residus	
Consum energètic	

Pam a Pam és el mapa col·laboratiu de l'Economia Solidària a Catalunya. Una eina per a la transformació social, on mostrem iniciatives que compleixen els criteris d'ESS per facilitar-te el consum responsable.

Educaires

EDUCAIRES

Gran Via de Carles III, 33-35 PL1ª Les Corts
Barcelona
(Barcelona)

A convenir

610716101
aeducaires@gmail.com

EDUCAIRES

- Educació i Recerca
- Comercialització de material tecnològic i electrònic
- Producció i Reparació de material tecnològic
- Difusió i sensibilització
- Formació no reglada
- Projectes educatius

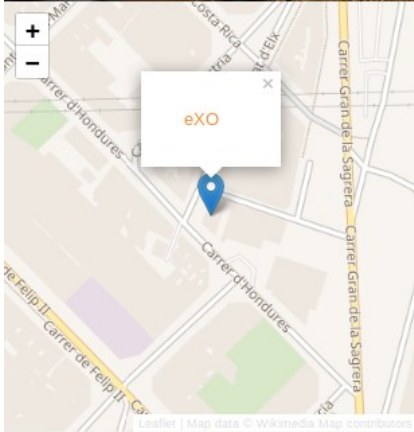
És una associació que difon la tecnològica i mostra bones pràctiques en l'ús dels drons. Fa formacions i tallers, que aprofiten metodologies emergents i dinàmiques interactives, utilitzen la tendència fabricaire (maker) per muntar un petit dron, el Dronino, fer volar la tecnologia amb Tello i el famós projecte Flone, i en el procés, es visualitzen les potencialitats de cada persona. Tenim un manifest que reivindica l'ús de l'espai aeri com a part de l'espai públic. Treballant per transformar el propi aire en un autèntic espai públic

Criteris

Democràcia interna	● ● ● ● ● ●
Desenvolupament personal	● ● ● ● ●
Perspectiva feminista	● ● ● ● ●
Condicions laborals	● ●
Proveïdors	● ●
Intercooperació	● ● ● ● ●
Llicències lliures	● ● ● ● ● ●
Transparència	● ● ● ●
Finances transformadores	● ● ● ●
Cohesió social	
Transformació social	● ● ● ● ●
Arrelament territorial	●
Sostenibilitat ambiental	● ● ● ●
Gestió de residus	● ● ● ● ●
Consum energètic	

Pam a Pam és el mapa col·laboratiu de l'Economia Solidària a Catalunya. Una eina per a la transformació social, on mostrem iniciatives que compleixen els criteris d'ESS per facilitar-te el consum responsable.

ExO

eXO

- Telecomunicacions
- Telecomunicacions
- Serveis d'Internet

És una associació que treballa per a l'Expansió de la Xarxa Oberta (eXO), aglutina collectius, entitats, empreses i persones amb l'objectiu de promoure les xarxes de telecomunicacions obertes, lliures i neutrals, el foment del coneixement de les tecnologies de la comunicació i la informació, així com la promoció de comunitats d'usuàries solidàries sobre una base territorial i veïnal. Està profundament vinculada al projecte Guifi.net i es regeix pels mateixos principis que aquest. També col·labora amb la Fundació per la Xarxa Oberta, Lliure i Neutral Guifi.Net.

Carrer Hondures, 30 la Sagrera
Barcelona
(Barcelona)

Dijous de 19:00 a 21:00h en l'espai definit al calendari exo.cat/guifilab

info@exo.cat
<https://exo.cat/>

Xarxes

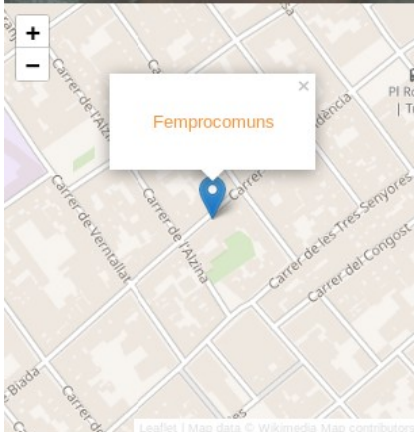
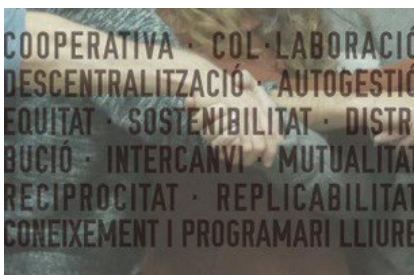

Criteris

Democràcia interna	● ● ● ●
Desenvolupament personal	●
Perspectiva feminista	●
Condicions laborals	
Proveïdors	●
Intercooperació	● ● ● ●
Llicències lliures	● ● ● ● ● ●
Transparència	● ● ● ● ●
Finances transformadores	●
Cohesió social	●
Transformació social	● ● ● ● ●
Arrelament territorial	● ● ● ●
Sostenibilitat ambiental	
Gestió de residus	●
Consum energètic	

Pam a Pam és el mapa col·laboratiu de l'Economia Solidària a Catalunya. Una eina per a la transformació social, on mostrem iniciatives que compleixen els criteris d'ESS per facilitar-te el consum responsable.

Femprocomuns

Femprocomuns

- Plataformes digitals
- Desenvolupament de web i programari

femProcomuns és una cooperativa creada l'any 2017 amb la voluntat de contribuir a la consolidació d'un ecosistema del procomú des de Catalunya, basat en els principis d'autogestió comunitària, la sostenibilitat ecològica, econòmica i humana, el coneixement compartit i la replicabilitat. És una cooperativa integral de consumidors i usuaris i treball associat, una eina social estratègica per cooperativitzar i fer viable l'activitat procomuna.

Carrer Providència, 42 la Vila de Gràcia
Barcelona
(Barcelona)

De 9 a 14 h

657911181
<https://www.femprocomuns.cat/>
<http://femprocomuns.coop/>

Xarxes

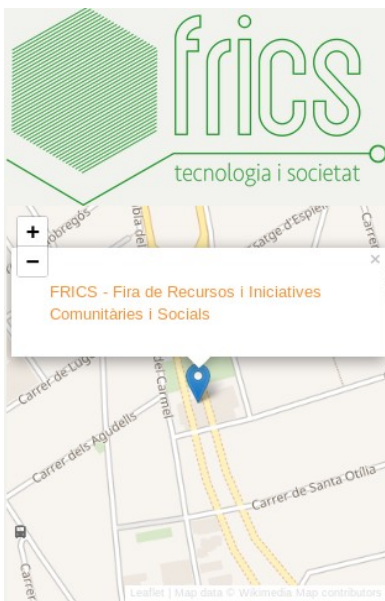

Criteris

Democràcia interna	● ●
Desenvolupament personal	
Perspectiva feminista	●
Condicions laborals	●
Proveïdors	● ●
Intercooperació	● ● ● ● ●
Llicències lliures	● ● ● ● ● ● ●
Transparència	●
Finances transformadores	●
Cohesió social	●
Transformació social	● ● ● ● ●
Arrelament territorial	
Sostenibilitat ambiental	● ●
Gestió de residus	
Consum energètic	

Pam a Pam és el mapa col·laboratiu de l'Economia Solidària a Catalunya. Una eina per a la transformació social, on mostrem iniciatives que compleixen els criteris d'ESS per facilitar-te el consum responsable.

FRICS

FRICS - Fira de Recursos i Iniciatives Comunitàries i Socials

- 📖 Educació i Recerca
- 🔥 Fires i mercats
- 📚 Formació no reglada
- 📢 Difusió i sensibilització

És una fira d'impressió 3D, tallers d'autofabricació, tecnologia digital i propostes sociolaborals pels joves. Neix de la voluntat d'apropar als joves del districte d'Horta-Guinardó noves iniciatives que neixen al voltant de la tecnologia, l'emprenedoria, emprenedoria social i el propi col·lectiu de joves. Al llarg d'un dia aglutina entitats, projectes, empreses, start-ups i col·lectius que volen explicar i compartir la seva experiència en el sector. Actualment han adoptat la forma d'associació dedicada a apropar la tecnologia de fabricació digital a la població a través d'una filosofia Maker.

📍 C/ Agudells 37, 08032 Barcelona (Carmel) el Carmel
Barcelona
(Barcelona)

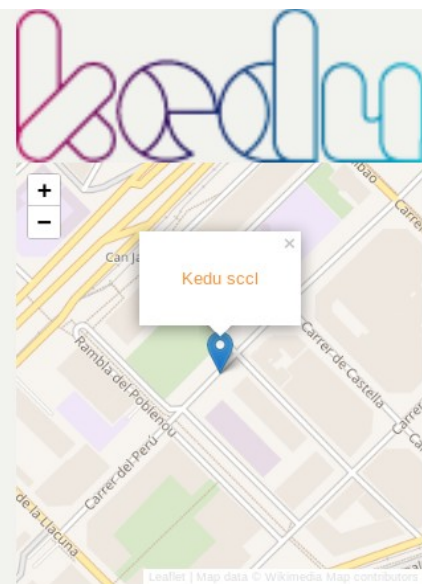
☎ 615687514
✉ info@frics.tech
🌐 <http://www.frics.tech/>

Críteris

🗣️ Democràcia interna	● ● ●
👤 Desenvolupament personal	● ●
👩 Perspectiva feminista	●
📄 Condicions laborals	
⚙️ Proveïdors	● ● ●
🤝 Interooperació	● ●
🕒 Llicències lliures	● ● ● ● ●
🔍 Transparència	● ●
📊 Finances transformadores	
👥 Cohesió social	● ● ●
🔄 Transformació social	● ●
📍 Arrelament territorial	● ●
🌿 Sostenibilitat ambiental	● ●
♻️ Gestió de residus	● ● ●
⚡ Consum energètic	

Pam a Pam és el mapa col·laboratiu de l'Economia Solidària a Catalunya. Una eina per a la transformació social, on mostrem iniciatives que compleixen els criteris d'ESS per facilitar-te el consum responsable.

Kedu SCCL

Kedu sccl

- 🌐 Desenvolupament de web i programari
- 🌐 Desenvolupament de web i programari
- 💻 Plataformes digitals
- 🌐 Serveis d'internet

És una cooperativa que donen serveis informàtics a empreses i entitats. Software a mida i infraestructura

📍 Carrer Perú, 52 Provençals del Poblenou
Barcelona
(Barcelona)

📅 De dilluns a divendres de 9:00 a 17:00 h

☎ 935199531
✉ info@kedu.coop
🌐 <https://kedu.coop/>

Xarxes

Críteris

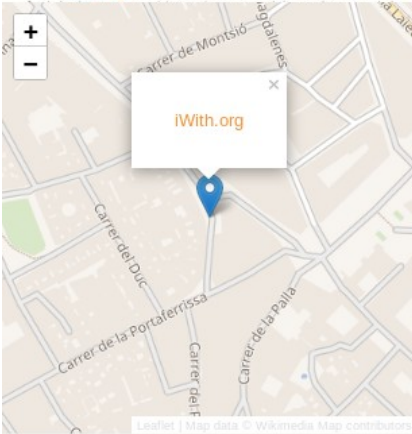
🗣️ Democràcia interna	● ● ● ● ●
👤 Desenvolupament personal	● ● ●
👩 Perspectiva feminista	
📄 Condicions laborals	● ● ●
⚙️ Proveïdors	● ● ●
🤝 Interooperació	● ●
🕒 Llicències lliures	● ● ● ● ●
🔍 Transparència	● ● ● ●
📊 Finances transformadores	● ●
👥 Cohesió social	
🔄 Transformació social	● ● ● ●
📍 Arrelament territorial	●
🌿 Sostenibilitat ambiental	●
♻️ Gestió de residus	● ●
⚡ Consum energètic	●

Pam a Pam és el mapa col·laboratiu de l'Economia Solidària a Catalunya. Una eina per a la transformació social, on mostrem iniciatives que compleixen els criteris d'ESS per facilitar-te el consum responsable.

iWith

Fundació iWith.org és una organització no lucrativa d'àmbit internacional

iWith.org

- Desenvolupament de web i programari
- Plataformes digitals
- Serveis d'Internet
- Consultories

És una organització sense ànim de lucre d'àmbit internacional que té com a missió ajudar al Tercer i Quart sector en l'aprofitament de les oportunitats que ofereix Internet. Amb aquest objectiu, iWith.org fa desenvolupament web per a projectes que milloren el món.

Carrer Cucurulla, 9, 2º 2ª A Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera
Barcelona
(Barcelona)

De dilluns a divendres de 9:00 a 17:00 h

93 380 49 75

info@iwith.org

<http://www.iwith.org>

Xarxes

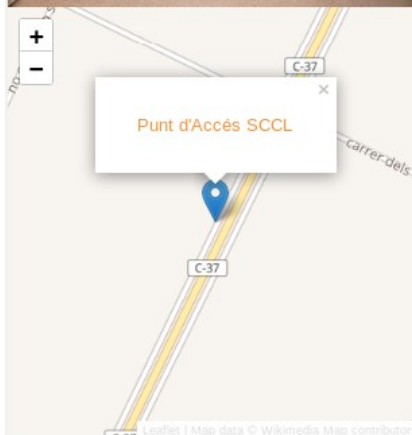

Críteris

Democràcia interna	● ●
Desenvolupament personal	● ●
Perspectiva feminista	
Condicions laborals	● ●
Proveïdors	
Intercooperació	● ●
Llicències lliures	● ●
Transparència	● ●
Finances transformadores	●
Cohesió social	●
Transformació social	
Arrelament territorial	●
Sostenibilitat ambiental	
Gestió de residus	
Consum energètic	

Pam a Pam és el mapa col·laboratiu de l'Economia Solidària a Catalunya. Una eina per a la transformació social, on mostrem iniciatives que compleixen els criteris d'ESS per facilitar-te el consum responsable.

Punt d'Accès

Punt d'Accés SCCL

- Serveis d'Internet
- Serveis d'Internet
- Telecomunicacions

És una cooperativa de treball que ofereix prestació de serveis de telecomunicacions, principalment internet i telefonia, per a clients i empreses, especialment a zones rurals o poc poblades, on actualment no hi arriba o és precari.

Carretera del Pla, 281
Valls
(Tarragona)

De dilluns a divendres de 9:00 a 18:00 h

977612200

vull@puntdaccs.coop

<https://www.puntdaccs.coop/>

Xarxes

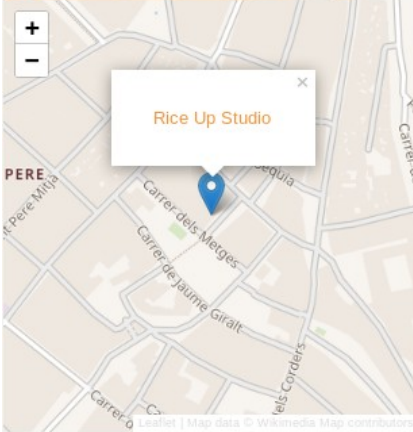

Críteris

Democràcia interna	● ● ●
Desenvolupament personal	●
Perspectiva feminista	
Condicions laborals	● ● ●
Proveïdors	● ●
Intercooperació	● ●
Llicències lliures	● ● ● ●
Transparència	● ● ●
Finances transformadores	●
Cohesió social	
Transformació social	● ● ●
Arrelament territorial	● ● ● ●
Sostenibilitat ambiental	
Gestió de residus	●
Consum energètic	

Pam a Pam és el mapa col·laboratiu de l'Economia Solidària a Catalunya. Una eina per a la transformació social, on mostrem iniciatives que compleixen els criteris d'ESS per facilitar-te el consum responsable.

Rice Up

Rice Up Studio

- 🎨 Disseny i arts gràfiques
- 🗨 Disseny i arts gràfiques
- 🔄 Desenvolupament de web i programari

RiceUp és un estudi creatiu multidisciplinar de Barcelona. Fem créixer idees i empreses amb el disseny com a eina. Creem experiències per l'usuari a través de la comunicació visual i la tecnologia.

📍 Carrer Armengol, 1 Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera
Barcelona
(Barcelona)

📅 De 9:00 a 19:00

📞
✉ carlos@riceupstudio.com
🌐 <https://www.riceupstudio.com>

Xarxes

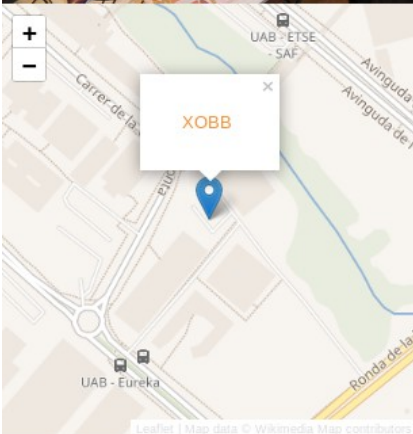

Criteris

🗣 Democràcia interna	●
👤 Desenvolupament personal	● ●
👩 Perspectiva feminista	● ●
📄 Condicions laborals	● ● ●
⚙ Proveïdors	●
🤝 Intercooperació	● ●
🕒 Llicències lliures	● ● ●
🔍 Transparència	● ●
📦 Finances transformadores	● ● ●
👥 Cohesió social	● ●
🔄 Transformació social	●
📍 Arrelament territorial	●
🌿 Sostenibilitat ambiental	● ●
♻ Gestió de residus	● ● ●
🔋 Consum energètic	●

Pam a Pam és el mapa col·laboratiu de l'Economia Solidària a Catalunya. Una eina per a la transformació social, on mostrem iniciatives que compleixen els criteris d'ESS per facilitar-te el consum responsable.

XOBB

XOBB

- 🔄 Desenvolupament de web i programari
- 🔧 Consultories
- 📖 Recerca i estudis
- 🌐 Plataformes digitals

És una societat cooperativa de treball associat sense ànim de lucre que duu a terme projectes socials de base tecnològica, formada principalment per persones formades i investigadores en enginyeria, ciències socials i moviments socials. La XOBB cooperativa treballa per a impulsar un tipus de R+D+I social, adreçat directament a generar innovacions que circulin o generin circuits o xarxes per a l'economia social i solidària.

📍 Edifici Eureka, Campus UAB, Av. de Can Domènech, s/n, 08193 Bellaterra, Barcelona Sants
Barcelona
(Barcelona)

📅
📞 645436209
✉ francisc.sol@xobb.cat
🌐 <http://www.xobbcoop.net/>

Xarxes

Criteris

🗣 Democràcia interna	
👤 Desenvolupament personal	●
👩 Perspectiva feminista	
📄 Condicions laborals	
⚙ Proveïdors	●
🤝 Intercooperació	● ●
🕒 Llicències lliures	● ● ● ●
🔍 Transparència	● ● ●
📦 Finances transformadores	
👥 Cohesió social	● ● ● ● ●
🔄 Transformació social	●
📍 Arrelament territorial	● ● ● ●
🌿 Sostenibilitat ambiental	
♻ Gestió de residus	
🔋 Consum energètic	

Pam a Pam és el mapa col·laboratiu de l'Economia Solidària a Catalunya. Una eina per a la transformació social, on mostrem iniciatives que compleixen els criteris d'ESS per facilitar-te el consum responsable.

Composició de les entitats

En aquest apartat aprofundirem en la composició d'aquestes entitats, tant en la forma jurídica com la composició de les persones que hi participen.

Formes jurídiques de les entitats

Les formes jurídiques preferides per les entitats TIC de l'economia solidària són la cooperativa (especialment la de treball associat), més de la meitat de les entitats han escollit aquesta fórmula. Com a alternativa, més del 25% de les iniciatives opten per la forma jurídica d'associació: aquesta encaixa més per als projectes de formació i divulgatius així com per als que s'articulen sobre una base social movilitzada més que en un equip tècnic. Algun equip de treball de projectes incipients i petits ha decidit que funcionar com un grup d'autònoms li resulta més senzill. D'altra banda també hi ha una fundació que serveix d'acompanyament per l'ús de la tecnologia en el tercer i quart sector.

Forma Jurídica	#Iniciatives
Associació	4
Autònom/a	1
Cooperativa de treball Associat	7
Cooperativa mixta	1
Fundació	1
Sense forma jurídica	1
Total	15

Les persones implicades

En total, entre les 15 iniciatives, donen feina a 40 persones i compten amb una base social agregada de més de 100 persones.

Subsector	# Persones remunerades		
		Dones	Homes
Desenvolupament de web i programari	23	34.78%	65.22%
Educació i Recerca	3	33.33%	66.67%
Plataformes digitals	10	20.00%	80.00%
Serveis d'internet	2	0.00%	100.00%
Serveis de comunicació	2	50.00%	50.00%
Telecomunicacions	0		
Total	40	30.00%	70.00%

Si ens fixem en la distribució de gènere d'aquestes persones veurem que el només el 30% de les treballadores són dones, perpetuant així el biaix de gènere del sector. Tot i així estaria força per

sobre de la última xifra de la UE en la que s'apuntava que només un 17,2% de les treballadores de les empreses del sector TIC són dones.

En canvi si ens fixem en els òrgans de govern aquesta desigualtat s'accentua fins reduir la representació femenina a un 11,76%. Aquesta representació, però, sí que es correspon la composició de gènere de la base social (10.1% dones).

Subsector	Òrgans de govern	Òrgans de govern		No remunerades	
		Dones	Homes	Dones	Homes
Desenvolupament de web i programari	23	8.70%	91.30%	22	90.91%
Educació i Recerca	6	33.33%	66.67%	6	83.33%
Plataformes digitals	12	16.67%	83.33%	0	0.00%
Serveis d'internet	3	0.00%	100.00%	2	66.67%
Serveis de comunicació	0			3	100.00%
Telecomunicacions	7	0.00%	100.00%	66	92.42%
Total	51	11.76%	88.24%	99	10.10%

En conclusió podríem dir que la base social darrera de les TIC, inclús en entorns d'ESS, té un biaix de gènere molt accentuat i que tot i que sembla que hi ha un treball proactiu (explícit per part d'algunes cooperatives entrevistades) per intentar reduir-lo en l'àmbit laboral, no s'ha fet el mateix esforç en el cas dels òrgans de govern de les iniciatives.

Compliment dels criteris d'ESS

Per tal de fer un anàlisi comparatiu de l'aproximació d'aquestes entitats TIC a l'ESS, utilitzarem les dades de Pam a Pam de l'informe del Mercat Social Català 2018 on es van analitzar les dades agregades del curs 2017-2018.

Tal com hem explicat a la introducció, el que ens permet avaluar el nivell de compliment dels criteris és que per cadascun disposem de 5 indicadors el compliment dels quals ens dona una calor per criteri de'entre 0 i 5. Sabent això podem veure els resultats agregats de compliment de criteris que després analitzarem per blocs.

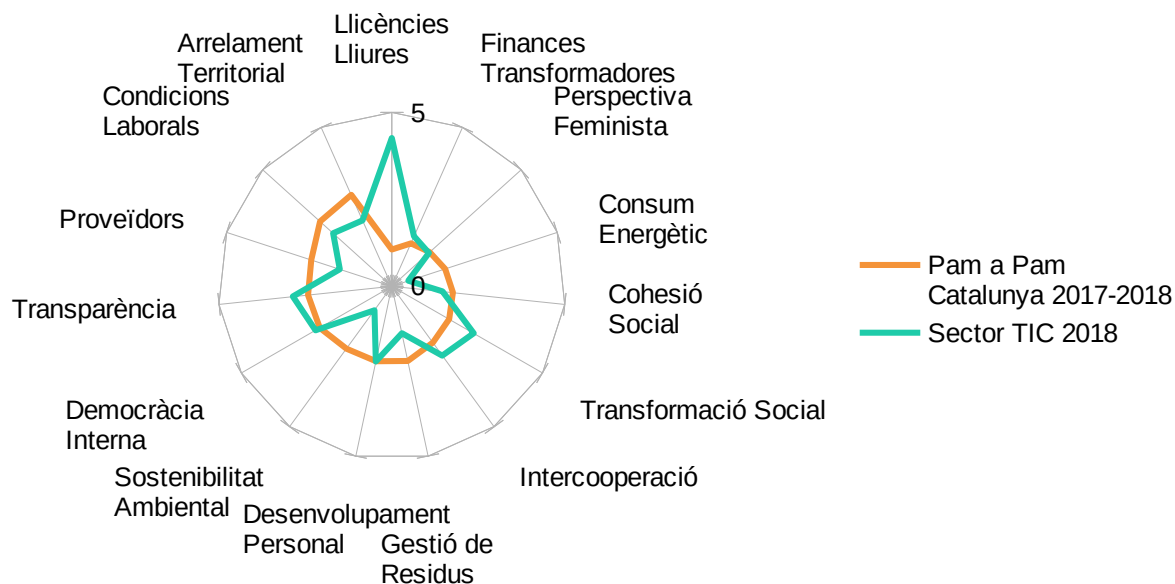

Figura 5: Comparativa de compliment de criteris global

Podem observar a la Figura 5: Comparativa de compliment de criteris global, El compliment mitjà global dels criteris per a les iniciatives que es van afegir al mapa en el curs 2017-2018 està entre el 0 i el 3. en la figura s'ordenen els criteris en sentit horari de menys a més compliment. Quan superposem els resultats per al sector Tic analitzat comprovem que una de les coses que més destaca el criteri amb la puntuació més baixa en l'àmbit de l'ESS, les llicències, és per a les Tic el seu punt for. Tant és així que és, en concret, el criteri amb més valoració multiplicant per més de 4 la mitjana de puntuació global. A continuació entrarem en detall a analitzar algunes d'aquestes comparatives agrupant-les d'una banda per temàtiques de criteris i de l'altra per separant les iniciatives de desenvolupament ew bi codi de la resta per veure si observàvem algun tipus de patró.

Organització interna

Pel que fa a l'organització interna de les entitats, podem comprovar que el compliment és molt similar al genèric de Pam a Pam, es a dir, les iniciatives TIC no semblen tenir una indiosincràcia pròpia per organitzar-se i cuidar de les persones que formen part de les iniciatives

Sorpren en part l'alta puntuació en perspectiva feminista quan veiem el biaix de gènere del sector però aix es deu principalment a que hi ha algunes de les entitats que tenen un enfoc específic de gènere i treballen per eradicar aquestes desigualtats i compensen a d'altres amb puntuacions més baixes o incompliment de criteris.

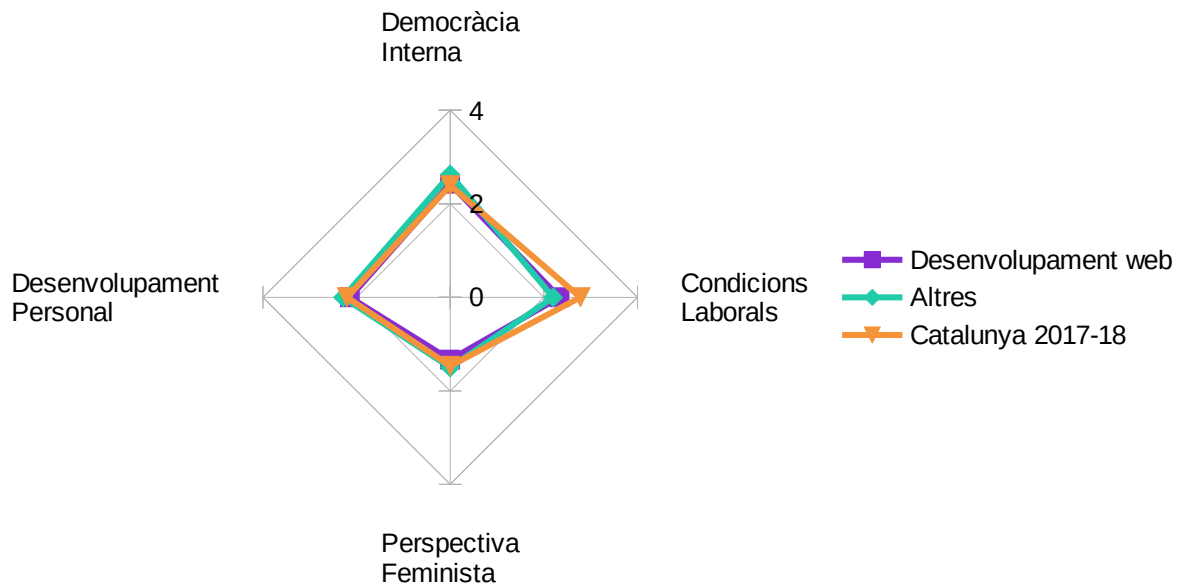

Figura 6: Criteris d'organització interna

Mercat Social

En aquest apartat aglutinarem els criteris més relacionats amb la creació i promoció del Mercat Social i que solen ser trets identificatius de l'ESS. Això és com es relacionen amb els proveïdors, com intercooperen amb altres entitats d'ESS, quin ús fan de les finances ètiques i com de transparents són de cara a la ciutadania.

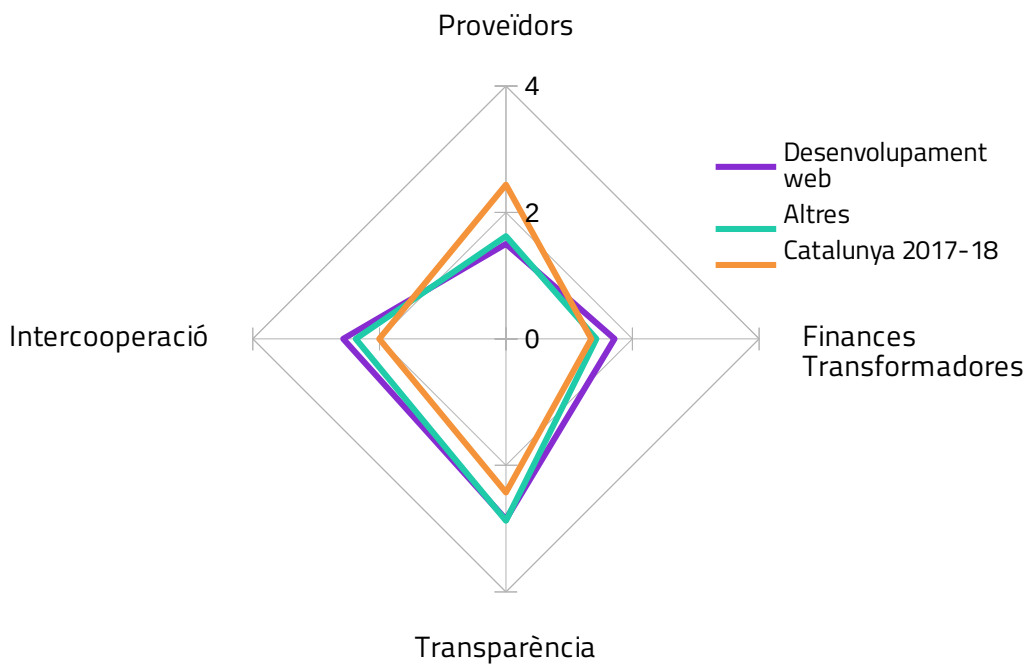

Figura 7: Criteris de Mercat Social

Podem veure com pel que fa a buscar proveïdors de proximitat i de comerç just, la puntuació es força més baixa que la mitjana de Pam a Pam degut a que molt del material tecnològic que s'utilitza no és fàcil aconseguir-lo de proximitat ni de cadenes de producció i distribució justes.

D'altra banda però, en criteris com finances transformadores, intercooperació i transparència són fins i tot lleugerament superiors que la mitjana d'actors de l'ESS.

Compromís social

Si bé sembla clar que les entitats, (especialment els projectes educatius, d'investigació, associacions que van més enllà dels serveis web) tenen una forta voluntat de transformació social (com es pot veure en la Figura 8: Criteris de Compromís social la mitja és força superior al genèric de Pam a Pam) moltes de les entitats estan articulades ni donen resposta directa a una necessitat del territori on duen a terme la seva activitat.

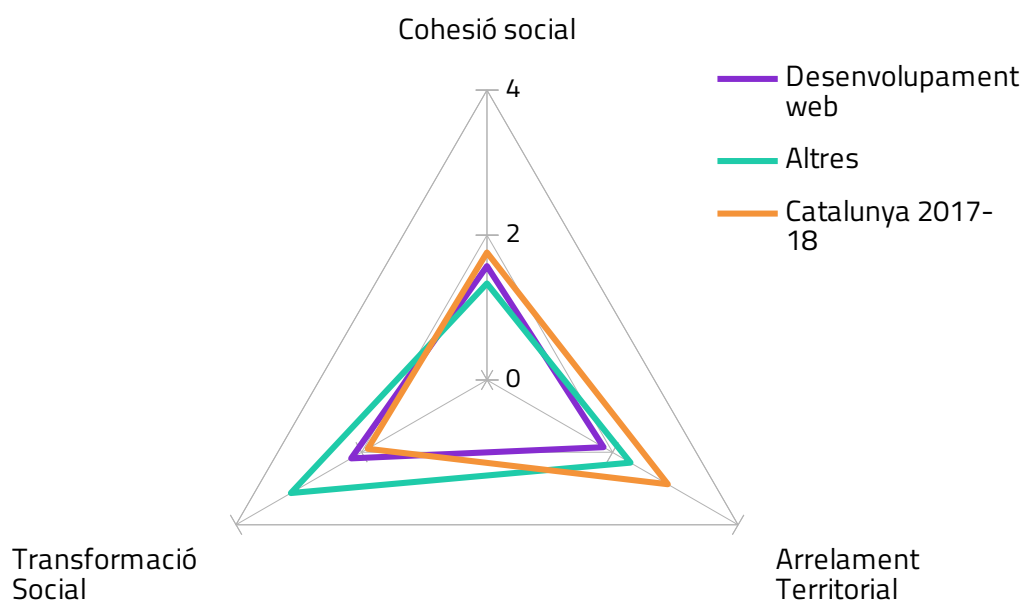

Figura 8: Criteris de Compromís social

Impacte ambiental

Finalment podem veure que pel que fa als criteris de sostenibilitat ambiental, reducció de residus i consum energètic responsable és on les entitats TIC més fluixegen. Aquesta falta de reflexió sobre l'impacte ambiental és especialment preocupant provenint d'un sector que genera quantitats ingents i difícilment sostenibles de residus,

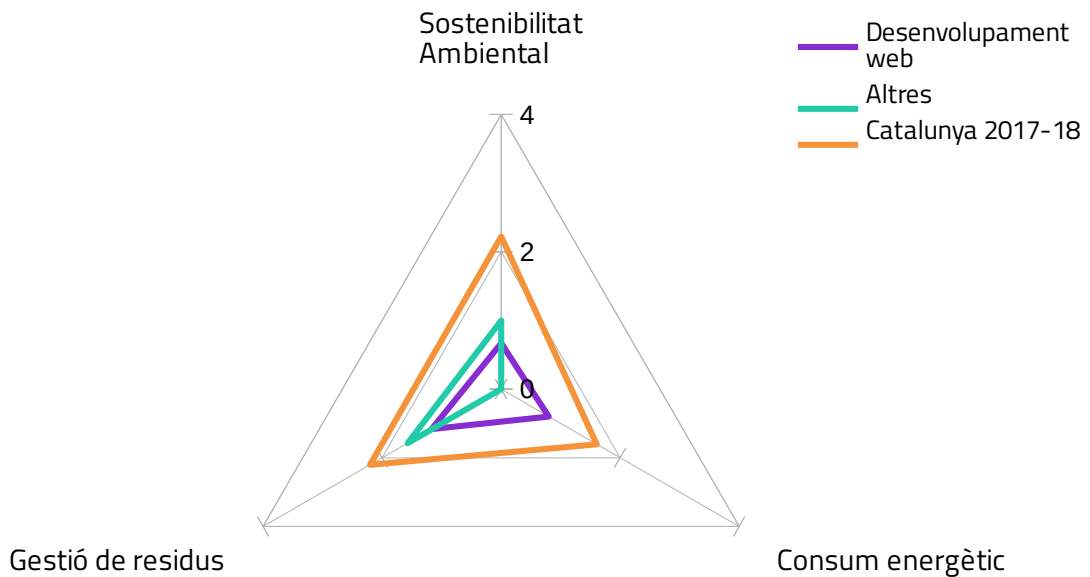

Figura 9: Criteris d'impacte ambiental

Llicències lliures

Li dediquem un apartat especial al criteri que avalua l'ús de contingut sota llicències lliures i obertes. Aquest és el criteri fort de les entitats TIC que no només utilitzen recursos (principalment digitals) sinó que comparteixen sota aquest tipus de llicències els continguts que elles mateixes generen. Aquesta excel·lència pot ser molt útil per a la resta d'iniciatives d'ESS que, pel moment, semblaue llegeixen l'ús de tecnologies lliures i obertes i la búsqueda d'alternatives responsables en el pla digital com una qüestió aliena a la seva naturalesa com veurem en el següent capítol.

Figura 10: Compliment criteri llicències lliures

Us de les TIC a l'ESS

Metodologia

Aquesta enquesta es va realitzar entre el 27 i el 28 d'octubre de 2018 en el marc de la VI fira d'Economia Solidària de Catalunya a 65 de les entitats exposidores de l'esdeveniment

L'objectiu de l'enquesta és identificar el coneixement i ús que s'està fent d'eines digitals de software lliure de cara a poder enfocar la potencial formació que es pot fer des de la comissió de Procomuns a les entitats de l'economia solidària per apropar-les a les alternatives digitals de software lliure i a l'economia procomú en general.

Les dades cobreixen sectors econòmics molt diferents però se n'ha exclòs gairebé moltes entitats tecnològiques ja que moltes ja participen de la comissió

Resultats

Interès pel procomú i les alternatives digitals:

Només 6 enquestades responen negativament a la proposta de rebre formació, Per tant, **un 89% de les entitats estan interessades en aprendre sobre el procomú i millorar la seva relació amb les eines digitals que utilitzen.**

Sistemes operatius

En general la majoria d'entitats (**87,7%**) tenen Windows en alguna terminal o en totes i les que no és així és perquè només tenen Mac.

L'ús del Mac predomina en entitats de comunicació (70% utilitzen Mac) i Educatives (52%). Observant les altres eines que utilitzen no podem detectar perquè utilitzen aquestes eines però és probable que per tenir programari de disseny gràfic (photoshop, ...) i eines d'edició de video. Els dissenyadors externs molts cops passen arxius originals en format privatiu que no permet transformar-lo a altres formats oberts i, per tant, és necessita programari privatiu per editar-lo i treballar amb ells. Hi ha una tasca pendent de poder demanar per defecte que les proveïdores de material gràfic es comprometin a enviar el material almenys en format lliure.

Els Mac històricaments eren millors màquines per a l'edició de video i altres materials gràfics perquè no es penjaven però actualment es possible tenir aquestes prestacions amb un PC i per tant la preferència pel Mac potser varia en els propers anys donat que En temes d'edició de video sembla que no hi ha alternativa consolidada d'edició de video.

	#	Android	Chrome OS	Linux	Mac	Windows
Comunicació	14	3	0	4	10	12
Cultura i oci	9	1	0	3	4	8
Educació	17	0	0	5	9	15
Finances	4	0	1	1	1	3
Habitatge	11	2	1	2	4	11
Salut i Cures	0	0	0	0	0	0
Serveis a entitats	1	0	0	0	0	1
Serveis a persones	4	1	0	2	0	4
Tecnologia i electrònica	1	0	0	1	0	0
Tèxtil	3	0	0	1	1	3
TOTAL	0	7	2	19	29	57
Percentatge	0	10.77%	3.08%	29.23%	44.62%	87.69%

Figura 11: Sistemes operatius utilitzats per entitats d'ESS

Gestió de documents

A l'hora d'emmagatzemar documents un 62% opta per un núvol comercial dels quals el 64% és de Google i el 23% de Dropbox. Només dues entitats utilitzen un núvol comercial de software lliure com Nextcloud.

A un núvol comercial	A un núvol propi	A un servidor compartit a l'oficina	Al disc dur de l'ordinador propi	Altres
42	11	21	27	5
62.69%	16.42%	31.34%	40.30%	7.46%

Figura 12: Sistemes d'emmagatzematge d'informació

Dropbox	Google Drive	Nextcloud
10	27	2
23.81%	64.29%	4.76%

Figura 13: Proveïdors comercials de núvols

Un 40% de les persones enquestades afirmen utilitzar el propi ordinador com l'espai d'emmagatzematge (mala pràctica per a la seguretat de les dades) i un 31% de les entitats disposen de servidor compartit a l'oficina.

Serveis de correu electrònic

En la immensa majoria (97%) d'entitats entrevistades, les persones integrants utilitzen un mailing propi de l'entitat i no un correu personal per a comunicar-se. Aquesta és una bona pràctica donat que evita personalitzar les tasques d'una persona i poder separar els mails laborals dels personals.

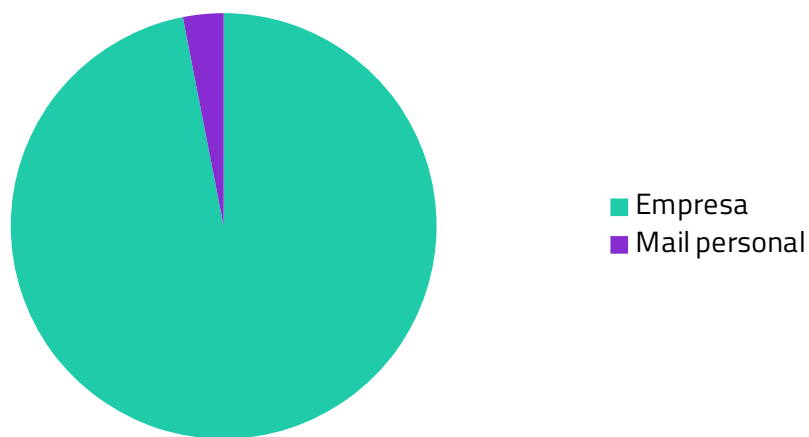

Figura 14: Tipus de mail utilitzat

El 23% d'aquests serveis de mailing estan gestionats des del servei de Google del mailing, que és privatiu i a més una de les *Frightful Five* (les 5 empreses tecnològiques més poderoses del món i que s'ha demostrat que tenen pràctiques poc ètiques). També resulta preocupant que el 17% de les persones enquestades no saben on tenen allotjant el mailing les seves entitats quan és una de les eines més utilitzada en el dia a dia.

Només 4 entitats van tenen el servei de correu electrònic allotjant en serveis que ofereixen entitats de l'ESS de Catalunya (en particular en Pangea i Mad Systems) i un 11% utilitza els serveis de Cdmn.

La resta utilitzen serveis diversos, molts privatis, entre ells: Nominalia, Gandi.net, Datum, Dondominio, Dreamhost, Oneandone...

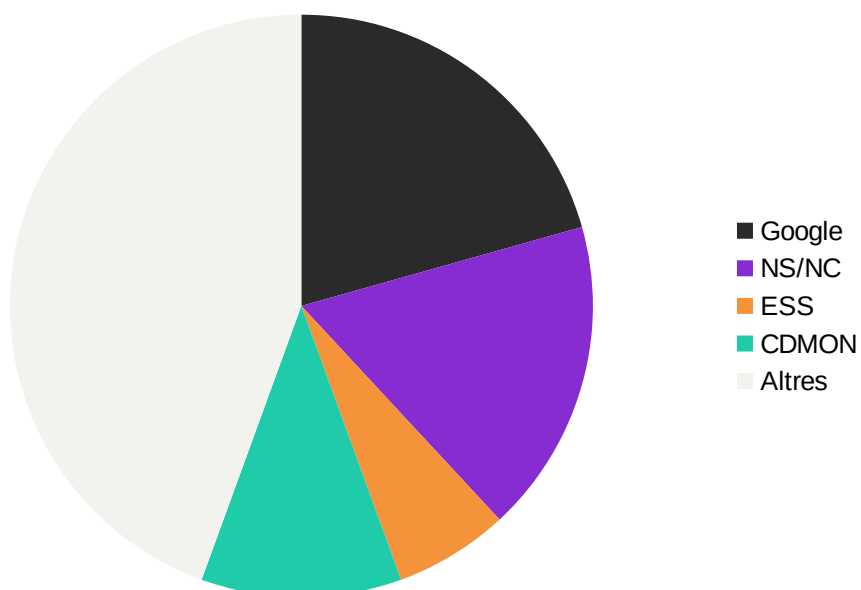
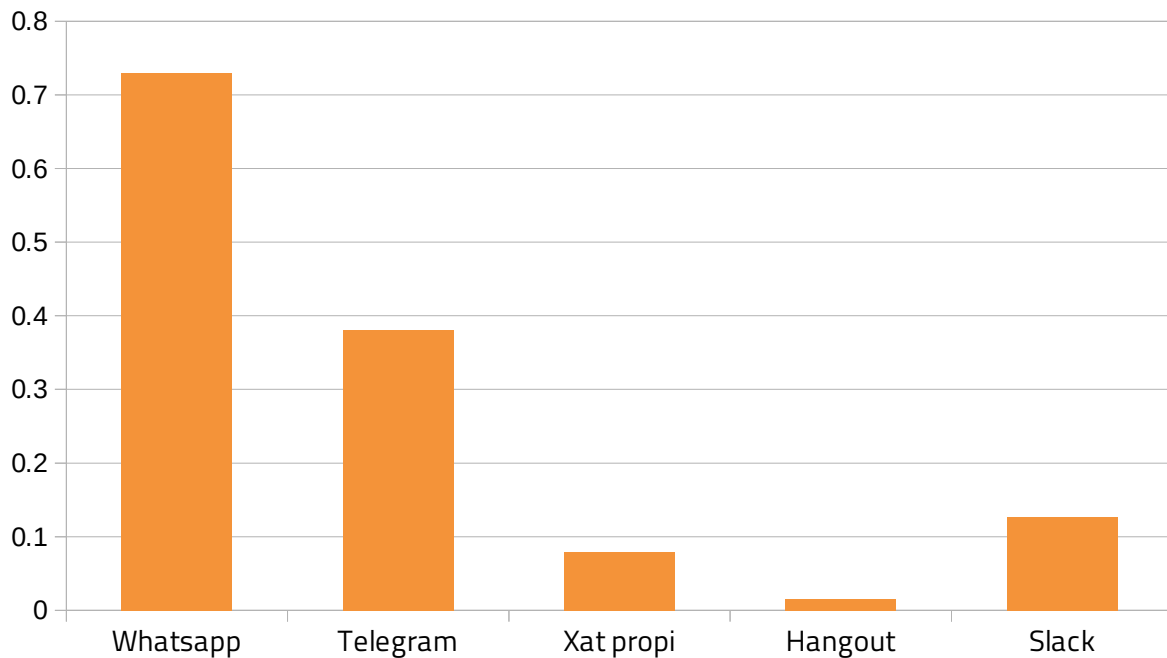

Figura 15: Proveïdores de correu electrònic

Ús de xats

Des de Pam a Pam recomanem minimitzar l'ús d'espais informals com els xats per a la presa de decisions ja que afebleixen la democràcia interna al tenir un contingut que està poc sistematitzat. Tot i això, donada la seva practicitat i alta velocitat de resposta, el 99% de les entitats entrevistades afirmen utilitzar-ne, principalment Whatsapp (74%) i Telegram (38%).

Un 8% afirma tenir un xat propi i algunes entitats (12%) utilitzen l'alternativa de programari lliure Slack.

Ús de programari lliure

El motiu més esgrimit (40% de les respostes) per utilitzar programari privatiu és la **falta d'alternatives de programari lliure que ofereixin el mateix servei**. Hi ha un 30% que reconeixen que o no hi han reflexionat o els hi falten coneixement. És per tant un repte poder formar en alternatives de programari lliure a les entitats TIC interessades en avançar en aquesta direcció. En aquest sentit el **89% de les enquestades afirmen estar interessades en rebre formació sobre procomuns i programari lliure**.

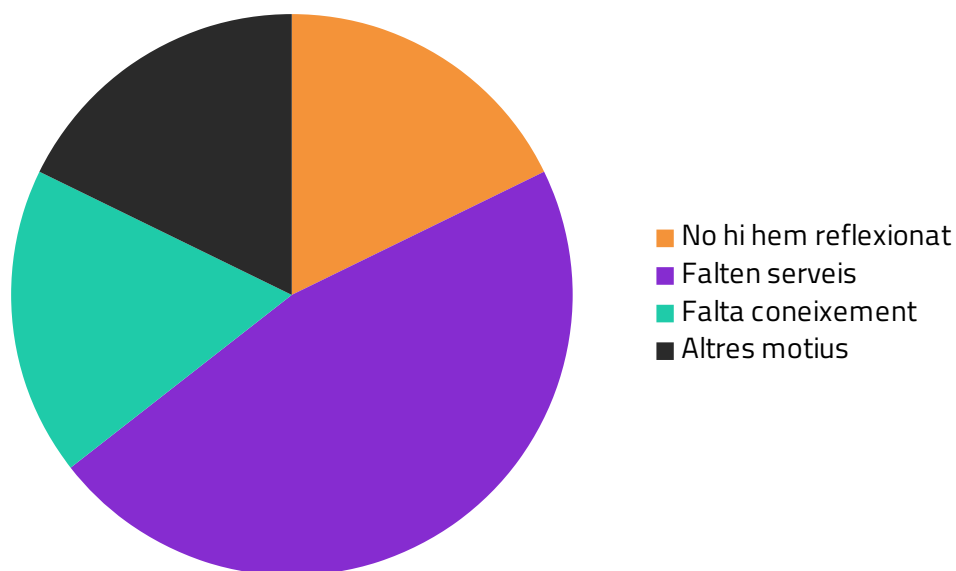

Figura 16: Motius per a l'ús de programari privatiu

En canvi, quan es tracta de **compartir continguts generats per les entitats**, el 52% afirmen fer-ho, almenys en part, sota llicències lliures i/o obertes. Un preocupant 40% afirma no tenir coneixement de sota quina llicència operen lo qual vol dir probablement que per defecte utilitzen Copyright.

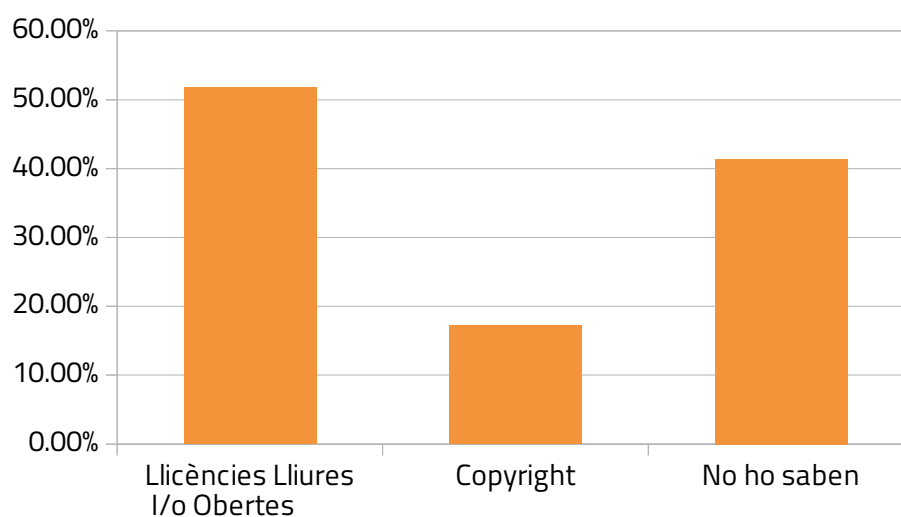

Figura 17: Llicències utilitzades en el contingut propi